

ZÜRİCH 7-10.2.1979 Jeoloji Bilimleri Uluslararası Birliği "Yönetim Kurulu" Toplantısı (*)

1. ENVER ALTINLI

Jeodinamik Projesi'nin geleceği, bu konuda yapılmış hazırlık çalışmalarının gözden geçirimi ve bununla ilgili oturum öncesi Simpozyum ve arazi gezisi, IUGS yönetmeliği değişim tasarımı, Paris Uluslararası Jeoloji Kongresi, Genel Sekreter'in 1984'e dek görevini sürdürmesi, bütçe üleştirimi ve daha başka maddelele yüklü gündemin, 4-10.2.1979 günleri sabah 8.30'dan akşam 18.30'a dek yoğunluklu bir uğraşla, üstesinden gelinmiştir. Ele alınan konulara, aşağıda, kısaca değinilmiştir. Gündeme temel Belgeler, I.Ü.Y.B.F. Jeoloji Bölümü Arşivi'nde, IUGS yayınlarıyla birlikte, 1973 tenberi her yıl için, ilgilenenlerin yararına açıktır.

Yılın önemli Gündem Maddeleri şunlardır:

Muhasebeci, Başkan, Genel Sekreter raporları

Üyelik istemleri

1979 bütçesi ve 1980 ödenekleri

IUGS komisyon, komite, bağlı dernek raporları

İşbirlikli çalışma raporları:

IGCP, ICG, IGC

Bilimsel gözden geçirim komitesi raporu

Meteorit Komisyonu

petrol açıklamasına katılım önerisi

Meteorit Komisyonu

IUGS yayımları

Kuruluş Komitesi raporu

ICSU

UNCSTD

Bağlı dernek sorunlar : Karbonifer Kongresi

IFSEG

SEPM

1980 IUGS Yönetim Kurulu toplantısı ve öncesi simpozyum.

İran'dan Asbaşkan İftihar-Nejat, Başkan'a şöyle yazmıştı: bunca kişiler öldürülür, ve olağan yaşam yok olurken, jeoloji sorunlarıyla uğraşmamı olasılıktan çıkmıştır. Gana'dan Asbaşkan Cudjoe, ülkesinin 18 milyon dolarlık bir manganez anlaşmasıyla uğraşmakta olduğundan toplantıya katılmayacağını belirtmiştir .

IUGS komisyonları :

Stratigrafi, Deniz Jeolojisi, Petroloji Sistematiği, Yüksek P ve T de Deneysel Petroloji,

Magma Kayaları Adlaması ve Sistematiği Askomisyonu

Metamorf Kayaları Adlaması ve Sistematiği Askomisyonu

Tektonik, Meteoritler,

IUGS Komiteleri :

Jeoloji Öğrenimi, Jeoloji Belgele-

mesi, COGEO DATA, INHİGEO, Yer-bilim ve İnsan, Yazım Öğütlemeye Kurulu

IUGS Bağlı Dernekleri

AIPEA, ASEQUA, ASGA, CGMW, EDİTERRA, IAEG, IAGC, IAH, IAMG, IAP, IAS, IHA, IPA, INQUA, IFSEG, SGA, SEG, IAGOD.

UGS 1979 toplantısı için Asbaşkanlara önceden dağıtılan komisyon ve komite raporlarından, kendilerine özgülenenleri için açıklama ve eleştiri istenmiştir. Altınl'ya Jeoloji tarihi ve Paleontoloji düşmüşse de, ikincisinin yalnız muhasebe raporu gelmiştir.

IUGS, özellikle IGCP denberi olağanüstü bir gelişme evresine girmiştir. IUGS'e bağlanma önerileri artmaktadır. Bu arada AGİD (Uluslararası Gelişme İçin Yerbilimleri Derneği)in 95 ülkeden 1200 üyesi vardır ve bunlardan % 55'i Üçüncü Dünya'dandır. Başkanı Bn Fizikçi Ajakaiya'dır. UNESCO ve IGC'den yardım istemişlerdir. Haber Mektupları bilimsel bulunmamıştır. Sosyo-ekonomik sendikal görünümlüdür. IUGS, meslek örgütleri için olmadığından, istemin bekletilmesi istenmiştir. Öğütlemeye Komisyonu raporu beklenmektedir. Sorumsuz davranışlarıyla iyi izlenim bırakmamışlardır.

Komisyon ve komite aşamaları yetersiz bulunmuştur, ve ilerde Komiteler kalkacaktır. IUGS Başkanı "Bilimsel Gözden Geçirme Özel Komisyonu"ndan şunları istemiştir: IUGS programını gözden geçirme, amaçlarla öncelikleri belirtme, yöntemler için önerilerde bulunma. Dr. J.H. Harrison'un başkanı bulunduğu komitenin 10 sahifelik raporu yetkin ve uygulanır niteliktedir.

Komite, özel çalışma veya programı yürütür, programın gerçekleştir-

(*) Bundan önceki 6 anlatım, Jeoloji Bölümü, Yerbilimleri Fakültesi, İstanbul Üniversitesi arşivindeki Tatbiki Jeoloji Defteri ciltlerinde bulunur.

mesini ve gereksinmelerini karşılar, örg ICG, IGCP, deneysel petroloji, vb gibi.

Komisyon, uzun sürede başarıla- cak çalışmalarla ilgilenir., örg CMGW, yer ve insan, bilimsel çalış- mayı gözden geçiren sürekli örgüt gibi.

IUGS'e bağlı uluslararası örgüt, uluslararası kurumlara sınırlanmış- ır. Bunlar IUGS'ten az çok özgürdür- ler; daha başka bütçe olanakları vardır; IUGS ile ilişkileri özeldir. IUGS komisyonlarıyla komitelerinin adları, 17 yıldır nelerle uğraştıkları- nı gösterir,

IUGS'in yaptıkları :

Yeni jeoloji haritaları,
Jeoloji bilgilerinin biriktirimi, geçikimi ve işletimi,

Uluslararası ve disiplinler arası iş ve güç birliğiyle çalışma,

Ortam sorunları,

Yerbilimleri öğretimi,

4 yılda I Uluslararası Jeoloji Kongresi hazırlama,

IGCP programları, Mineral çö- keltirileri ve yakıt projeleri,

Stratigrafide jeoloji konumunu incelemelere erişirme, eski kabuk ev- rimini bulma, çökme ortamını sap- tama, enerji ve mineral oluşumunu kavrama,

Birlikler arası Jeodinamik Kom- isyonu,

Kabuk evrimi,

Deniz jeolojisi (kara jeolojisin- den çok farklı ve çok daha pahalı- ır): deniz yatağı için deniz yatağı öğrenimi zorunludur. Deniz dibi, jeolog ve jeofizikçi ortak çabası ile öğrenilecektir,

Jeoloji verilerinin bağdaştırımı, yarar yolunda sınıflama ve kodlama,

Dünya Jeoloji Haritaları (pafta- lar, ilerlemeleri ve yeni düşünceleri yansıtır),

Jeokimya, radyoaktif artık uzak- laştırımı, mineral yakıtlar, vb,

Yerbilim ve insan, özel bir ko- mite kurulmasını gerektirmektedir.

Yayımlar : Episode, uluslararası Yerbilim Mektubu olmuştur.

ÖNERİLER :

IUGS Ulusal Komiteleri, IUGS bilimsel programlarının yapımı ve ilerletilmesiyle doğrudan ilgilenele- dirler. IUGS'nin bağlı derneklerle ilişkisi, komisyon ve komite ile olan- dan farklıdır. Komisyon ve komite için yeni örgütlenme gerekebilecek- tir. Komisyonlarla komitelere belli görev, belli süre için verilmelidir. Bunlar, Yönetim'e ve Kurul'a karşı sorumlu olmalıdır.

Stratigrafi Komisyonu, IUGS'de egemendir, ve IUGS komisyonlarıyla komitelerinin toplam bütçeleri yarı- sını alır. Bilimsel bağlı dernekler, ye- niden düzenlenme isteyebilir.

Dünya Jeoloji Haritaları, jeolo- ji bilgileri sentezleridirler.

IUGC Kurulu, ulusal temsilciler- den/oluşur (bunlar, ulusal üye ör- gütlerce görevlendirilmişlerdir) ve Yönetim Kurulu üyelerinden ICSU' nun bilimsel üyeleri, kurucu birlik- lerin üyeleridirler, ve çoklukla birli- ğin başkan ve genel sekreteri olur- lar.

Bağlı derneklerin yeterli ulusla- rası düzeyde ve bilimsel üye aşama- sında bulunduğu bilinmelidir. Bunlar, bilimsel çalışmaları ilerletirler. IUGS' nin tümler kısmıdır. IUGS Yöne- tim Kurulu'na gireceklerdir. Ulusal üyelerle uluslararası işbirliği bağlan- tılarında ve sürdürülmelerinde hak ve sorumluluğa maliktirler.

Denetim Komitesi, idare yönlendirilmesinde sorumludur. ICSU yöne- ticileri ile eşit sayıda bağlı örgüt ü- yesi ile temsilcilerden oluşmuştur.

IUGS, 8 asbaşkanlı kalmalı; 4 üye bağlı örgütlerden seçilmeli ve 4 ulusal üye katılmalıdır (coğrafya- sal dağılım gözetilmelidir). Komis- yonlarla komiteler, kendilerini ilgilen- diren yönetim toplantılarına katıla- bilirlir.

Bilimsel program, iyi seçilmiş proje olmazsa, geleneksel dışında gel- ir umulmaz.

Projelerinin bir kısmını verebile- cek Birleşmiş Uluslar ile ilişkiler a- ranmalıdır.

IUGS "Yaşlılar Kulübü" değil- dir. Derlenecek yetenekli genç bi- limciler, IUGS çalışmalarıyla doğru- dan ilgilendirilmelidir. Seminerler ha- zırlanmalıdır. Ekonomik projelerin önceliği vardır. Bilimsel ilerlemeye, coğrafyaya bağlı üstünlük verilme- lidir.

IUGS ile IGS sorumlulukları de- ğişiktir. Aradaki farklar kesin be- lirtilmelidir. IUGS, bilim programı ve düzenlenmesi ile görevlidir. Kong- reyü örgütlenme ve ağırlama yükü il- gili ülkeye bırakılmıştır. Olasılıkları araştırarak bir küçük komite kuru- labilir. Jeoloji Kongresi sorumluluğu IUGS'tedir; ancak konukçu ülke ile sıkı işbirliği gereklidir.

GENEL SEKRETER

William W. Hutchinson, Kanada Jeoloji Kurumu eski başkanıdır. Hol- landa'dan Kanada'ya geçişte yöne- timde olağanüstü başarı göstermiş, üstlendiği Episode birden parlamış- ır. Ottawa'daki sekreterlikte 4 kişi tam gün çalışmaktadır. 700 dosya vardır. Günlük yazışma 50 yi bulmuş- tur. UNESCO ile 50 IGCP projesi için sözleşme yapılmıştır. COGEODATA önerisi için IUGS-CCOP arasında \$40.000'lik sözleşme hazırlanmıştır. IUGS'yi ilgilendiren bir takım top- lantılara Genel Sekreter temsilci ola- rak katılmıştır. Episode'un 4 nüsha- sını yayımlamıştır. Episode umulama çok üstünde başarı kazanmış, kişisel abone istemleri artmış, Demirperde gerisi ülkeler kendi paralarıyla öde- me kolaylığı istemişlerdir. Geotimes daha çok amerikan, fakat Episode Uluslararası niteliktedir. Türkiye'den de abone olunmasında jeologların haber alma çevreleri çok ve pek çok genişleyecektir. Dergide: haberler, toplantılar, yayımlar, bildiriler, yeni- likler, yeni gereçler. Genel Yazman-lık IUGS Adres Listesi hazırlamak- tadır. Bir gezici IUGS sergisi hazırlanmış ve 2 uluslararası sergiye yol- lanmıştır.

IUGS Genel Sekreteri ile her- bir ulusal komite genel sekreteri a- rasında daha çok karşılıklı görüşme ve anlaşma gereği vardır. Her bir ulusal komite yılda 1-2 kez toplana-

rak özel konulardaki girişimlerini her yıl IUGS'e iletmelidir.

Ne yazık ki, bilimsel uğraşlarından ayrı kaldığı yönle Genel Sekreter 1981'de görevinden ayrılmak istemektedir. 1984'e dek başarılı görevini sürdürmesi yolunda IUGS kurulu, Kanada Jeoloji İdaresi Başkanı Dr. McLaren'e izin için bir istem yazısı yazmış; yeni ve eski Başkan'lar da Dr. Hutchinson'a bu yolda ricada aracı olmayı kabullenmişlerdir.

YENİ SAYMAN

J.A. Reinemund Amerikan Jeoloji İdaresi, Uluslararası Jeoloji Dairesi Başkanı'dır. IUGS'e yeni anlayışlar ve atılımlar getirmiştir. Bütün önerileri benimsenmiş, ve çok başarılı olacağı izlenimini vermiştir.

Bağlı dernekler küçük veya büyüktürler. Komisyon, komite ve bağlı dernek statüleri değişiktir, ve karşılıklı görüşmelerle bunların gözden geçirimi gereklidir. Hernekadar asbölünme aşırıya vardiılmakta ise de, örg Engelhardt'ın ISSP (Uluslararası Güneş Sistemi Programı) sine, eğer iklik yoksa, yardım kararlaştırılmıştır.

IUGG'nin yeni çalışma programı görüşülmüş ve beğenilmiştir; ICSU'da desteklenerek savunulacaktır.

IGCP projeleri 146 tanedir. Her birinin no'su, konusu, başlangıç tarihi ayrı bir liste halinde basılarak dağıtılmıştır. Bunlardan herbirinin çalışma, ilerleme, toplantı ve yayımı sürekli denetim görmektedir. Gerekenlerinin durumu görüşülmüştür. Bilimsel sonuçlar için yapıcı eleştirilere girişilmiştir. Yeni projeler için yeni yöntemlere bağ vurulacaktır. Projeler ulusaldan uluslararasına kaydırılmaktadır. Yeni yayımlar için Yayın Örgütlemesi Komitesi'ne başvurulacaktır. IGCP toplantılarında örgütlemeyi ve gezileri konukçu ülke üstlenecektir. UNESCO Genel Kurulu, IGCP başarılarından memnundur.

Bilimcilerin özgür dolaşımı ve bilimsel toplantılara katılımı gıncelliğini korumaktadır, ve bu yolda Tayvan sorunu sürmektedir.

Isviçre Jeoloji'sinin 100. Yılı 1982 için hazırlıklar yapılmaktadır.

1980 TEMMUZU PARIS 27. ULUSLARARASI JEOLOJİ KONGRESİ

Rusya Bilim Akademisi ile Rusya Ulusal Jeoloji Komitesi 9.3.1978 başvuruyla 1984 28. Uluslararası Jeoloji Kongresi'nin Moskova'da toplanmasını üstlendiklerini berkitmişlerdir. Japonya Ulusal Komitesi, kimi güçlükler nedeniyle konukçuluğunun 1988'e ertelenmesini yazılı olarak istemiştir. Altın, MTA'daki yönetim değişimi nedeniyle ne IUGS'e ve ne de kendisine yanıt gelmediğini; ancak Türkiye'nin 1988 için adaylığını sürdürdüğünü; 100. yıl nedeniyle sırasını Fransa'ya vermiş Rusya'nın isteminin yerinde olduğunu bildirmiştir. Rusya'nın dileği kabullenilmiştir.

Fransa'nın 1. Genelge'sine 114 ülkeden 6000 toplantıya ve 4000 geziye katılma istemi gelmiştir. 2. Genelge Nisan 1979'da dağıtılacaktır.

Paris Kongresi'nde 20 Bölüm (bunlara sunulacak bildirilerin "uzun Özet"i) yayımlanacaktır; 7 kolokyum (bölüm içi ve bölüm arası sipozyum metinleri tam yayımlanacaktır) vardır. Genel açılış ardından 5 konuda Açılış düzenlenmiştir:

1. Dağ sıralarında kaybolmuş okyanuslar,
2. Gezegen açınlanmasından öğrenilenler,
3. Levha devrimi nedenleri,
4. Moleküll paleontolojisi,
5. Zamanda jeokimya düzenlenmesi,

82 Arazi gezisi ve 10 metalojenez gezisi düzenlenmiştir. IUGS, gezilerin ülkelere bırakılırsa daha ucuza geleceğini, ve fiyat düşürülmesinin sağlanmasını; ayrıca ağırlamaların azaltılarak kayıt ücretinin indirilmesini dilemiştir.

Paris Kongresi elverişli durumundan yararlanılarak bir "Dünya

Jeologları Anketi" yanıtlanmak üzere ülkelere yollanmıştır. Bunu Altın, yetkiyle yanıtlaması için MTA'ya iletmiştir.

IUGS kuruluşunu gözden geçiren özel komitesinin Ocak 78 tarihli raporu 20 sahifedir, V.E. McKelvey imzalıdır. Yönetim Kurulu'nda görüşülmek üzere üyelere dağıtılmıştır, onaylanan şekli ICSU'da kesinlik kazanacaktır. Uygulama sonuçları gözetilmiş raporun önemli maddeleri şunlardır:

Yönetim Komitesi adaylarında aranan koşullar: yerbilimlerinde yetişkin olmak; uluslararası bilim örgütlerinde yönetim yeteneği kazanmış bulunmak; özel görev gözetilerek seçim yapmak.

Komisyon, jeolojinin herhangi bir alanını, yardımcı metodoloji veya problemi irdelemeden ve raporlamadan sorumludur. Yeni öneride "komite"den vazgeçilmiştir.

Uluslararası Jeoloji Kongresi ile IUGS ilişkilerine açıklıklar getirilmiştir. IUGS, IGC'nin bilimsel destekleyicisidir.

Bağlı örgütler (dernekler), özgür uluslararası bilim yuvalarıdır. Uluslararası bilim birlikleri kurulmayınca, karşılıklı yararlı çalışmalar planlamada kazanç sağlanmasında, birlikte bulunmakla bağlılık durumuna geçmeyi istemiş bulunmaları koşulludur.

Yıllık Rapor'lar için, yeterlik, beğeni, eleştiri, öneri, sonuç değerlendirme, değişim, kritik sorun, yeni yön, işbirliği, başarı derecesi, oranlı ödenek, gelecekte ele alınacaklar, sunku yolu, bilim erki, süre, böle, sınırı aşan proje, vb görüşülmüştür.

INHIGEO : Jeoloji Bilimleri Tarihi Komitesi'ne yaşlılar ve meraklılar ilgi göstermekte ve işlediği konuyu yayımlamaktadır. Örgütlenmediği ve iş bölümü yapmadığında her bir ülkeden Haberleşme Üyesi aracılığıyla, o ülkenin jeoloji tarihini, ve jeoloji disiplinlerine katkılarını derlememektedirler. Bu komite için gezi gerekli bulunmamıştır. "Bölgesel jeoloji kurumlarının köken ve gelişmesine bölgesel etkiler" konusunda 8. Uluslararası Simpozyum Münster

Üniversitesi'nde yapılmış, 14 ülkeden 42 üye katılmış, 21 bildiri sunulmuştur. 26-30.10.78 3. Polonya Rusya Simpozyumu'na (Polonya-Rusya kutup araştırmaları tarihi) 60 kişi katılmıştır. Çekoslovakya Jeoloji Bilimleri Tarihi Ulusal Grubu kurulmuştur.

IPA: çalışma raporu yollanmıştır; bütçe durumunu bildirmiştir.

Jeoloji Öğretimi: Yerbilimleri 3. Dönem öğretimi için gelişmekte olan ülkelere Master öğütlenmişse de, bunun yeterli öğretim üyesi ve kaynakları bulunan endüstrileşmiş ülkelerde olanaklığı benimsenmiştir. "Gelişme için bilim ve teknoloji konferansı" görüşülmüştür. "Toplumda bilim", enerji, mineral ve nüfus ile ilgilenecektir. IUGS'te olası 4 öğretim çalışması gözletilmiştir:

1. Endüstrileşmiş gelişmekte olan ülkelerde öğrenim gereksinimleri,
2. Bilimsel okur yazarlık (jeolojinin payı): Radyo, TV, ulusal park, Üniversite ders programı, akşam kursu, klavuzluk,
3. Öğretim kaynakları,
4. Sürekli meslek öğretimi.

Paris Kongresi için "Bugünün akademik mezunlarının endüstri gereksinimlerini karşılamaları" adlı simpozyum hazırlanmıştır.

Jeoloji belgelemesi: IUGS ile ICSU-AB ortak çalışma grubunun çok dilden (İng., Fr. Alm, Rusça, İsp., İtal, Çekçe, Fince, İsveççe) Jeoloji Sözlüğü (MT) hazırlanmasıyla uğraşmıştır. Amaç, değişik veri tabanları, tanımlama, değiş, vb yi kolaylaştırmaktır. Mineral adları dışında 4.400 anahtar sözcük seçilmiştir.

YERBİLİM VE İNSAN: daha çok ilgi görmelidir; bir komisyon gereksizdir; 79 için bütçe istenmemiştir.

Yayın öğütlenme kurumu: ICGP 1973-77 Bilimsel Başarıları, UNESCO'nun ayrı bir yapıtı olmuştur. Jeoloji Korelasyonu no 6 yayımlanmıştır. Episode'un yayım tutumu için öğütlemelerde bulunulmuştur.

Deniz Jeolojisi Komisyonu: "Litosfer: 1980'lerin Çevreni" vesilesiyle

1980'ler için bir uluslararası program düzenlenmiş; bunda deniz jeofiziği de gözetilmiştir. 1979 istemi \$ 19.326 in ancak bir kısmı karşılanabilmektedir.

STRATİGRAFI SINIFLAMASI VE ADLAMASI:

1. Uluslararası Stratigrafi Klavuzu: Türkçeye Altınlı çevirisini TPAO yayımlamıştır. Komisyon Başkanı Amos Salvador, Altınlı'ya 8.2.1979 tarihli mektubunda baskının üstün kalitesi öğülmüştür. Klavuz bütün ülkelere benimsenmiş; 7 dile çevrilmiştir.

2. Miknatıs kutupluluğu zaman ölçeği, magnetostratigrafik kutupluluk birimlerini sınıflamış ve adlamıştır.

3. Prekabriyen Askomiyonu ile birlikte, magma ve yüksek dereceli metamorf kayalarının sınıflaması ve adlaması başarılmıştır.

Prekambriyen Askomiyonu ile Prekambriyen-Kabriyen Sınırı Çalışma Grubu'na en çok ödenek başlanmıştır. Prekabriyen yeryuvarı ilk kabuğunun öğrenilmesi yönünden büyük önem kazanmıştır. Çalışma grubu raporuyla birlikte Cowie'nin Çin mektubunun bir kısmı vardır.

Jeokronoloji Askomiyonu, Kambriyen A, Kambriyen-Ordovisiyen sınırı Ç G, Ordovisiyen A, Ordovisiyen-Silüriyen ÇG, Silüriyen A çalışma raporları ve ödenek istemleri vardır. Devoniyen Askomitesi, sistemdeki 2 serinin sınırlarını tartışmıştır: a) A/O Devoniyen sınırı, b) O/Ü Dev. sınırı. Çekoslovakya Barandiyen alanındaki A/O Devoniyen Conodont sınırı raporu vardır. S Tiyenşan dağları raporu çok ilginçtir. Zinzilban katmanlarının tabanındaki O Devoniyen sınırının, altta bir sığ su karbonat fasiyesiyle ve üstte Zinzilban katmanlarıyla başlayan, değişik faunal pelazik karbonat fasiyesi sınırı bulunduğu öğrenilmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti stratigrafları 3 çağrı yapmışlardır:

1. Prekambriyen - Kambriyen sınırı çalışma grubu (8 kişi, 30 gün),

2. Ordovisiyen Askomitesi (5 kişi, 17 gün),

3. Silüriyen Askomitesi, 3 kişi, 18 gün).

W. Compston ve R.I. Pidgeon'un 6.24.5.1978 tarihli Çine gezi raporu çok ilginçtir.

Karbonifer Stratigrafisi Askomiyonu: 15-24.5.1978 Türkiye-SCCS toplantısına 55 kişi katılmıştır; bir yayın hazırlanmaktadır. Yerli Öğütlenme Komitesi Sekreteri Erdoğan Demirtaşlı'ya ve MTA'ya teşekkür edilmektedir. 1981'de Cezayir'de bir toplantı hazırlığı vardır.

Dev. - Karbonifer Sınırı ÇG, Karb. - Permiyen Sınırı ÇG, Permiyen - Triyas Sınırı ÇG, Triyas A, Gondvana (çok çalışmaktadır), Jürasik A, Jürasik -Kretase Sınırı A, Paleosen A, Paleojen- Neojen Sınırı ÇG, Neojen Sınırı ÇG, Neojen-Kuvaterner Sınırı ÇG, Kuvaterner, Akdeniz Neojeni Stratigrafisi Bölgesel Komitesi, RCMNS Çalışma Grupları (mikropaleontoloji, Molluse, Omurlu, radyometriyle yaş. Paratetis), Miknatıs Kutupluluğu Zaman Ölçeği, ESCAP Bölgesi Stratigrafi Komisyonu, raporları vardır. Birleşik Stratigrafi Zaman Ölçeği (UTS) I. yılını doldürmüştür.

BAGLI DERNEKLER

Dünya Jeoloji Haritası (CG MW): Simpozyum derliğinde sunlar sergilenmiştir: E ve SE Asya; Özgür Hava Çekim Alanı; Çökel İso-pakları; Isı Akımı, Isı iletkenliği, Isı Gradyanı; Miknatıs Anomalileri; Kabuk Yapısı; Okyanusun Gebeo) Genel Batimetri H; SE Asya Depremleri; Afrika ve SW Afrika Kıta Şevinin Batimetrisi; Walviz Koyu ile Ponta do Ouro Arası Kıta Kenarının Jeolojisi; Alaskanın Hazırlak Jeoloji H; Afrikanın Metamorfik Haritası.

Paris Mart 1978 Genel Kurulu'na 49 ülkeden 125 temsilci katılmıştır. Bilimsel yönler Bull 23 te yayımlanmıştır. 1/5.000.000 luk 3. baskısı için Afrika jeolojisi derlenmiştir. 1980'e olanağınca çok pafta yetiştirilecektir. Yayımlananlar: S Amerika Tektonik H, Afrika Metamorfik H, Dünya Atlası'ndan Avrupa, Asya,

Hint Okyanusu, Uluslararası Teknik Sözlüğü yayıma hazırlanmaktadır.

EDİTERRA: Mayıs'ta Genel Kurul Alamanya'da toplanmıştır. Yeryuvarı ve Yaşam bilim metinlerini başlıca hazırlama Haber Mektubu postalanmıştır. Metni Basıma Hazırlama El Kitabı'nın 5. Bölüm'ü hazırlanmıştır.

Mühendislik Jeolojisi: 40 ülkenin ulusal grup üye sayısı 3.500 ü aşmıştır. 1978'de 7 grup başkanlık istemiştir. Madrid Kongresi, Episode'da haber olarak yayımlanacaktır. Sidney Kongresi ardından 2 Haber Mektubu yayımlanmıştır. 3 yeni komisyon kurulmuştur:

1. Artıkların uzaklaştırılması,
2. Maden işletmesi zararlarının azaltılması,
3. Orun araştırması.

Amerika ve Çin IAGE'ye henüz katılmamışlardır.

Uluslararası Su Jeologları Derneği (IAH): 1.000 kadar üyesi vardır. Haber Mektubu no 20 yayımlanmıştır; 21 hazırlanmaktadır. Ulusal komitelerin toplantıları olmuştur. Çin Ulusal Komitesi'ne Yeraltısuyunun Petrol Hidrokarbonlarıyla Buluşması "uluslararası simpozyumunu hazırlamıştır. Kanada'da Ulusal Hidrojeoloji Konferansı ve arazi gezisi 3.9 ila 4.10 da yapılmıştır. Basel'de 8-9.9 da "Yeraltısuyu Koruması İçin Avrupa Yasalaması" toplantısı yapılmıştır. Avrupa Hidrojeoloji Haritası'nın 3 paftası basılmaktadır. Mineral ve Termal Sular Komisyonu 10-16.10 da Çeşme'de toplanmıştır; bir monografi çıkacaktır. Karst Arazisi Hidrojeolojisi C II hazırlanmaktadır. Volkan Arazileri Hidrojeolojisi Çalışma Grubu, Fransa ve İspanya'da toplanmıştır. UNESCO'nun Uluslararası Hidrojeoloji Programı ile işbirlikli çalışma tasarlanmaktadır.

Uluslararası Matematiksel Jeoloji (IAMG): 3 simpozyum hazırlanmıştır. Toplantılar; bilgisayar uygulamaları; mineral zenginliklerinin tahmini; tortul, hidroloji ve jeomorfoloji işlemlerinin simülasyonu; sismik kayıtlarla kuyu kütüklerinin se-

dimentoloji yorumu; kantitatif stratigrafi korelasyonu.

Syracuse Üniversitesi toplantısına sunulan bildirimler: Küresel modeller, mineral zenginliklerinin değerlendirilmesi, sınır katman yorumları.

IGCP no 169: Petroloji bilgisi sistemlerinin jeoloji problemlerine uygulanması.

Uluslararası Matematiksel Jeoloji Derneği dergisi no 10, ve Kompüterler ve Yerbilimleri C4 yayımlanmıştır. 3 ayda bir Haber Mektubu çıkmaktadır.

Yürütülmekte olan tasarımlar: Kompüter yardımcı yönerge, Kompüterle üretilen filimler, Jeokimya ve Kosmokimya (IAGC): Liyej toplantısında "Su ve kaya etki ve tepkisi grubu" başarılı olmuştur. "Sağlık ve Hastalık Jeokimyası" Londra'da toplanmıştır. 1979'da Çekoslovakya'da "Jeokimya Prospeksiyonu Uluslararası Simpozyumu toplanacaktır. 1977 Paris Elementlerin kökeni ve dağılımı 2. Uluslararası Simpozyumu tutanakları Pergamon Press yayını olmuştur; 1.000 sahife de 79 bildiri vardır; \$80 dir. Uluslararası Jeokimya Prospeksiyonu 4-7.9.1979'da Çekoslovakya'da toplanacaktır.

Ekonomi Jeologları Kurumu (IFSEG): Paris Kongresi için Metalojeni ve Cevher Yatakları Bölümü, bir bölüm içi simpozyum hazırlanmaktadır.

Ekonomi Jeologları Kurumu SEG, Uluslararası Cevher Çökeltileri Türümü Derneği IAGOD, Mineral Çökeltilerine Uygulanan Jeoloji Kurumu IFSEG, bir federasyon halinde derlenmişlerse de, bunun gerekliliği tartışmalıdır.

Çalışma Grupları: Cevher yapıcı akışkanlar, Manganez, parajenez, cevher çökeltilerinin tektoniği, Skarn çökeltileri, açınlama için cevher çökeltileri türümü, flüorit ve barit çökeltileri.

Yüksek P-T Deneysel Petroloji Komisyonu: "Yeryüzü dışı kayaların deneysel petrolojisi simpozyumu"nu hazırlamaktadır. Tokyo 13-17.3.1978 Uluslararası Jeodinamik Konferansı'

nda 1) W Pasifik ve 2) Magma türümü bölümleri örgütlenmiştir.

Petroloji Sistematiği Komisyonu: volkan kayaları, lamprofirler, karbonatitler, melilitli kayaların sınıflandırılması ve adlandırılması (öneriler ve adlandırılması (öneriler ve öğütler), 16 sahifedir. Olağan magma kayaları adlarından 144 tanesi seçilmiştir. Novosibirsk 4-11.9.1978 Uluslararası Mineraloji Derneği genel toplantısında, deneysel mineraloji ve üst manto problemi ile yüksek basınç mineraleri, kozmik mineraloji, ve hierisi için daha başka simpozyumlar planlanmıştır.

Tektonik Komisyonu: 1979 Eylülünde Kiev'de toplanacaktır.

Uluslararası Planetoloji Derneği: Haber Mektubu no 6 yayımlanmıştır, ve bu yıllık çalışmaların bir raporudur. Jeodinamik Problemleri - 1980'lerin görünümü Simpozyumu'na katılma "Yeryuvarında planet cisimlerinin denestirimli tektoniği" ile olacaktır. Simpozyum no 6: Yer dönmesindeki değişimler ile jeofizik olayları arasındaki ilişkiler.

8. Planetoloji Simpozyumu Yerevan'da yapılmıştır.

COSPAR: 21. Genel Kurul toplantısı Innsbrük'te yapılmıştır. Durenge'da "Temel tektoniği Uluslararası 3. Konferansı" başarılı geçmiştir.

Manganez cevheri çökeltilerinin türümü (IGCP Proje no III) 3. Genelge: 26. Paris Kongresi Mn ve ilişkili metallerin jeolojisi ve jeofiziği uluslararası simpozyumu. Oturumlar:

1. Bugünün çanak diplerinde Mn ve ilişkili metaller,

2. Karalardaki Mn cevherleri,

Mn ve ilişkili metallerin mineraloji ve jeokimyasındaki sorunlar.

Teknik bildirimler beklenmektedir.

150.000 dolar dolayındaki yıllık bütçeden Bilimsel Araştırmalar'a 60.000; AGCP ve ICG ye 33.000, Yıllık toplantılara 20.000, Genel Yazmanlığa 16.000, Episode'a 10.000 özgülendir. Rapor sunmayan bağlı örgütlere ödenek verilmemiştir.

Süresi 1980'de son bulacak asbaşkanlıklar için namzet önerileri alınmaktadır. Gençlerin araştırmalarını sürdürmeleri, yaşlıların deneyimlerinden yönetimi yararlandırımları ilke olarak benimsenmiştir. Yine de

gençlerin, dereceli olarak, yönetime katılmalarında yarar umulmaktadır.

IUGS 1980 Şubat Yönetim Kurulu toplantısı, ve öncesinde bir Mineral Çökeltleri Simpozyumu, eğer olanaklar sağlanabilirse, Mexico City' de yapılması yolunda Asbaşkan Sa-

las'ın önerisi benimsenmiştir. Daha sonraki toplantı Paris Kongresi sırasında olacak, ve Asbaşkan Altını 2 dönemlik 8 yılını doldurmuş olarak Yönetim Kurulu'ndan ayrılacaktır.

Zürich 4-6.2.1979 IUGS Arazisi ve Simpozyumu: Jeodinamik Problemleri-80 Lere Bakış (*)

Glarus Alplerine Jeoloji Gezisi

İ. ENVER ALTINLI

Klavuz : R. Trümpy ve S. Schmidt
Metin 3 sahife; çizimler : Bugünün

Glarus Alplerine NNW-SEE kesit

Kesitteki tektonik birimlerin yerleri

Orta Glarus Alplerinin taslak NNW-SSE kesidi,

Yolboyu : Zürich-Oligosen molas çakıtaşı (Negelfluch) - Sürüklenim altındaki Subalp molası - Glarus Vadisi - Kerenzerberg geçidi - Linth vadisinde Schwanden-Scruf varisinde Elm-Krauchtal.

A-H durakları : molas çakıtaşı, Mollis E'sundan bakış, Kerenzerberg ten bakış, E Obstal dan bakış, Kasabadan E'ya bakış, Glarus örtüsü taban itkisi (kçt ve milonitler), Eschwanden, Krauchtal (Helvetic Altı fliş), Elm (bakış)

Jeoloji Tarihi Özeti: Pensilvaniyen, Permien, Triyas, Jürasik, A Kretase, Ü Kretase, Paleosen, Üst Eosen başı, Üst Eosen sonu - A Oligosen, Pizol fazı (Olig), Ca-Miyosen), metamorfizma, Ruchi fazı (Miyosen 2), Doğu Alp fazı (Orta Miyosen sonu), ardalayan olaylar.

Geziye sabahleyin 32, öğleden sonra da Rusya'dan 3 kişi katılmıştır. Yol dışı karlı, hava yağışsız fakat sisli olmuş, yine de uzaklardan genel durumlar görülmüştür. Trumpy nin keçe kalemle sarı ambalaj kağıdına çizdiği kesitler ile ilişkiler kavranmış, açıklamaları tamamlayıcı palinsapstik kesitler evrimi tanıtmıştır. Bir kısım mostralarda durulmuş; fasıyes geçişi (örg kireçtaşından şeyle) görülmüştür. 9.11.1881 Elm yer-kayması tartışımı yapılmıştır.

Sürüklenim örtüleri istifleri çoklukla karşılıklı litolojili değildir, ve çoğu paleontolojik tanımlarıyla öğrenilmiştir. Katmanlı istifler, istifli etkilenmeler vardır. Yaşlar, jeokronoloji ile berkitilmiştir. Jeofizikten çok yararlanılmış; hatta Alplerin altındaki Mohorovicic Kesikliği saptanmıştır. Morfoloji, yapıyı izlemiş; örg doğrultu atımlı yarılım boyunca vadi açılmıştır. Yarılımlar, itkilerden daha yaşlıdır.

Tektonik uslu olarak Glarus Alpleri yatay istifli sürüklenim örtüleri sunar; Türkiye'de ise yüksek açılı bindirim istifi egemendir. Türkiye Tektoniği için, Alplerin öğrenilmesi ön koşul değildir.

IUGG (Uluslararası Jeodezi ve Jeofizik Birliği)

Süresi 1979'da dolan IUGG yeni girişimi için IUGS bir simpozyum dü-

(*) TJD no 456 ya EK'tir.